

16 juli 2023

De Chiwieten bedriegen Jozua

Jozua 9

Thema: Bedrogen of niet goed opgelet?

Doel

De kinderen ontdekken dat het bedrog van de Chiwwieten, dat Israël niet herkent omdat het niet waakzaam is, betekent dat ze gered worden.

Toelichting

Jericho is verslagen, Ai ook. God heeft laten zien dat niets Hem kan weerhouden van zijn doel. Israël zal wonen in het beloofde land. De andere volken moeten voor Gods volk wijken. Natuurlijk zijn andere steden bang geworden voor het binnentrekende volk. Israël is te sterk voor hen. Ze proberen een gevecht uit de weg te gaan door een vredesverdrag met Israël te sluiten. De Chiwwieten sturen afgevaardigden die doen alsof ze uit het verre buitenland komen. De Israëlieten trappen erin en denken niet aan Gods opdracht om geen verbond te sluiten met de bewoners van het land. Ze raadplegen de HEER niet, maar beslissen zelf. Zo worden de Chiwwieten niet uitgeroeid, maar blijven in het beloofde land wonen als houthakkers en waterputters in dienst van Israël. Met hun afgoden, en dat is gevaarlijk voor de Israëlieten!

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Verkleedkieren

Richtlijnen: De kinderen hebben zich vast wel eens verkleed. Als dokter of verpleegster, als politieagent of deftige dame met een jurk en hoge hakken; of als een ridder met een zwaard en schild. Dan lijkt je opeens iemand anders. In het bijbelverhaal zijn er ook mensen die zich verkleden. Ze trekken oude, kapotte kleren aan en dragen versleten tassen met uitgedroogd brood. Het lijkt dat ze ver weg wonen en heel lang hebben gereisd. Maar dat is niet waar. Ze wonen vlakbij en ze willen graag vrede met Israël. Ze zijn bang dat ze net als Jericho en Ai door het leger van Israël verslagen worden. Jozua en de Israëlieten trappen erin. Ze luisteren niet naar Gods waarschuwing, dat ze iedereen moeten wegsturen uit het land.

Als Jozua ontdekt dat de Chiwwieten hem bedrogen hebben, is hij eerlijk. Hij heeft niet aan God gedacht. De Chiwwieten mogen blijven, maar moeten voortaan wel hard werken voor de Israëlieten.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Slim bedrog?

Richtlijnen: Je mag niet liegen of een ander in de val laten lopen. Dat weet iedereen. Als je dat doet, kun je elkaar niet vertrouwen. Spreekt die ander de waarheid of doet hij net alsof? Wat is de reden dat je soms niet de waarheid zegt of dingen verdraait?

De Chiwwieten bedriegen Jozua en de Israëlieten. Ze zien dat Jericho en Ai van hen verloren hebben. Ze weten ook dat God opdracht heeft gegeven alle inwoners van het land uit te roeien. Dat maakt hen bang. Je kunt wel begrijpen dat ze er alles voor over hebben om te blijven leven en wonen in hun stad. Daarom doen ze zich voor als buitenlandse reizigers met versleten kleren, versleten tassen en uitgedroogd brood. Heel slim!

Maar hun bedrog was mislukt als Jozua en het volk God eerst om raad hadden gevraagd. Dan had hun de waarheid verteld. Niemand kan immers God voor de gek houden. Jozua sluit een vredesverdrag en belooft in naam van God daaraan trouw te zullen zijn. Nu moet hij dat ook doen. De Chiwwieten mogen blijven leven, ook al moeten ze voor de Israëlieten werken. Ze wonen in het beloofde land bij Israël. Met hun afgoden! En dat wilde God nu juist voorkomen.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Leugen en waarheid

Richtlijnen: Vraag de jongeren of ze wel eens bedrogen zijn, erin geluisd met een mooi verhaal dat niet of maar half klopte. Hoe voelt dat? En wat kun je eraan doen?

De Chiwwieten bedriegen Jozua en de Israëlieten om hun probleem op te lossen. Ze zien dat Jericho en Ai van hen verloren hebben. Ze weten ook dat God opdracht heeft gegeven alle inwoners van het land uit te roeien. Dat maakt hen bang. Ze hebben er alles voor over om te blijven leven in hun stad. Jozua vergeet dat God altijd de waarheid ziet en raadpleegt Hem niet voordat hij een vredesverdrag sluit. Een paar dagen later komt alles uit.

Moet Jozua nu reageren met oneerlijkheid van zijn kant en de Chiwwieten alsnog uitroeien? Hij heeft bij het verdrag gezworen, de God van Israël aangeropen als getuige. Als hij het verdrag niet nakomt, lijkt de HEER onbetrouwbaar. En de HEER doet altijd wat Hij zegt, dat kan dus niet. De Chiwwieten moeten wel dwangarbeid verrichten voor Israël, maar hun leven wordt gespaard.

Eén leugen blijft bestaan: de afgoden van de Chiwwieten. En hen wilde de HEER niet in het beloofde land bij zijn volk toelaten. Veel te gevaarlijk voor Israël!

Extra Bijbelgedeelte: Psalm 1

(God belooft dat de waarheid het zal winnen van de leugen)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene Inleiding

Jozua is, als opvolger van Mozes, het beloofde land binnengetrokken. Op wonderbare wijze had hij als nieuwe leider, samen met Israël, Jericho ingenomen. Daarna had hij de inwoners van Ai met behulp van een list verslagen. Er lijkt voor de inwoners van Kanaän geen beginnen aan. Hoe moeten zij zich verdedigen? Want zoveel hebben zij wel in de gaten: dit volk strijdt niet op eigen kracht. Dit volk heeft een machtige God aan haar zijde. Terwijl de koningen van de Hethieten, de Amoriëten, de Kanaänieten, de Perizzieten, de Chivvieten en de Jebusieten besluiten om nu gezamenlijk tegen Israël te strijden, nemen de Chivvieten hun toevlucht tot een list. Een aantal van hen doet oude, versleten kleren aan. Ze dragen afgedragen sandalen, bekakken hun ezels met versleten zadeltassen en gebarsten wijnzakken. En als proviand nemen ze uitgedroogd en verkrumeld brood mee. Alles moet erop lijken, dat deze mensen van ver komen. En zo verkondigen zij dit ook, als zij op Israël stuiten, bij Gilgal. Vervolgens zeggen zij tegen Jozua, dat het hun bedoeling is om een vredesverdrag te sluiten. De Israëliëten hebben hier echter geen oren naar. Daar hebben zij ook een goede reden voor. In Exodus 34, vers 12, kunnen we lezen dat de HEER had gezegd, dat Israël geen verbond mocht sluiten met de inwoners van het Beloofde Land. Die inwoners hadden eigen goden. En God wilde niet, dat Israël over zou gaan tot de dienst aan afgoden. Maar als de Chivvieten zich tot Jozua wenden, benadrukken zij eens te meer dat zij van ver komen. En dan blijkt, dat Jozua toch open staat voor een verdrag. De list is geslaagd. Maar die is dan ook wel goed voorbereid: 1. Eerst roemen zij de God van Israël om wat Hij gedaan heeft in Egypte en met de twee Amoritische koningen ten oosten van de Jordaan. 2. Ten tweede gaat er geen enkele dreiging van hen uit: ze zijn gekomen om zich te onderwerpen. 3. Het brood – of liever: de broodkrumels – zijn hun getuige. Ze komen van ver, en dus niet uit het Beloofde Land. 4. En tenslotte wijzen zij op alles wat zij bij zich hebben en als kleding dragen. Het is allemaal versleten en oud...

Dan komt er een belangrijke opmerking. Want je kunt je afvragen, waarom deze list slaagt. Wat gaat hier nu fout? Het wordt opgemerkt in vers 14: Ze verzuimden de HEER om raad te vragen. In het eerste hoofdstuk van Jozua krijgt Jozua als opdracht van God, dat hij zich in alle dingen moet houden aan de wet van Mozes. Hij krijgt daarbij de bevestiging van God, dat God hem niet zal verlaten. Maar hier verzuimt deze nieuwe leider, samen met de stamhoofden, om God te raadplegen. Dan blijkt, dat Israël, als verbondspartner van Israëls God, faalt.

Als het bedrog ontdekt wordt, houden Jozua en de stamhoofden zich aan de eed en het vredesverdrag, dat zij hebben gesloten. De Chivvieten mogen blijven leven. Wel moeten zij het volk Israël dienen als slaven: nl. als houthakkers en waterputters. Deze dienst moeten zij verlenen voor het heiligdom van God.

Vers voor vers

- Vs. 1 hier gaat het om koningen uit het bergland, het lage heuvelland tussen de bergen en de kustvlakte, en het gebied langs de kust van de Middellandse zee. Een groot gebied.
- Vs. 2 De eensgezindheid van de koningen wordt in het Hebreeuws weergegeven met de term: één mond. Volgens een rabbijnse uitleg was dit, omdat zij wilden vechten 'tegen de mond van de Ene', die besloten had om Israël te vestigen in hun land.
- Vs. 3 De steden van de Chivvieten liggen zo'n 10 kilometer ten noordwesten van Jeruzalem
- Vs. 5v In Deut. 20, vss.10-15 wordt voorgeschreven, hoe Israël dient om te gaan met steden die op grote afstand liggen. Eerst dient er vrede aangeboden te worden. Bij weigering kan de strijd beginnen. Door in te gaan op het vredesverdrag begaat Jozua op zich geen grote vergissing. Hij luistert naar wat er in de Thora staat.
- Vs. 7 Zie ook Deut.7, 1vv. Israël heeft goede redenen om niet in te gaan op het aangeboden vredesverdrag.
- Vs. 8v De list wordt uitgezet.
- Vs. 14 Kernvers van het hoofdstuk. De stamhoofden nemen iets van de proviand aan. Dit aannemen van het eten kun je op twee manieren uitleggen:
 - a. door het brood te proeven, willen de mannen onderzoeken of de Chivvieten de waarheid spreken,
 - b. de gemeenschappelijke maaltijd is een rite, die het sluiten van een verbond begeleidt.Hoe het ook zij, de leiders van Israël maken een belangrijke fout: zij verzuimen de HEER om raad te vragen. De HEER om raad vragen deed men bijvoorbeeld door het werpen van het lot (de Urim en de Tummim). Door geen raadpleging te houden, gaan zij, als bondgenoten van God, aan God voorbij.
- Vs. 15v Het bedrog wordt ontdekt.
- Vs. 18v De Israëliëten voelen zich gebonden aan hun eed. De leiders van het volk willen zich niet (nog meer) de woede van de HEER op de hals halen. De list van de Chivvieten is geslaagd. Zij mogen blijven leven, zij het als slaven in dienst van het heiligdom van God.

Vragen

1. Alles draait hier om het moment, dat Israël verzuimt om God om raad te vragen.
Kun je aangeven wanneer je God wel om raad vraagt en wanneer niet?
Waarom doe je dat de ene keer wel en de andere keer niet?
2. Als je God om raad vraagt, hoe doe je dat dan? Door je gebed? Door stil te worden?
Op nog een andere manier?
En hoe kom je er dan achter wat Hij tegen jou zegt? Door de bijbel te lezen? Door iemand te spreken? Nog anders?

Auteur: GD

Liederen

Psalm 105: 1, 2 en 3

Gezang 304 LvdK

Lied 302

Ik heb de vreugde

Looft de Here, alle gij volken

Juich, doe mee allemaal

Welzalgig de man die niet wandelt

Gelukkig zal je zijn

(=Gezang 254 LvdK)

Opwekking voor kinderen 52

Hemelhoog 33

Op Toonhoogte 536

Hemelhoog 2

Hemelhoog 1

Auteur: PZ

Verkleedkieren

Van dit verhaal is een schetsbordverhaal gemaakt
Dit is tekenen of schilderen terwijl je vertelt.
Dit kan heel eenvoudig aan de hand van de
volgende aanwijzingen.
De kinderen vinden het prachtig!
Natuurlijk kunt u het ook gewoon vertellen.

Benodigheden:

Een stuk behangpapier, verschillende kleuren
waterverf uit een tubetje/fles, penselen.
óf een tekenbord en verschillende kleuren
krijtjes.

Van tevoren een gedeelte van de tekening
maken (zie voorbeeld 1)

Op voorbeeld 2 zie je wat je erbij tekent terwijl
je vertelt; dit wordt in het verhaal aangegeven
met de cursief gedrukte gedeelten tussen
haakjes.

Je kunt zelf kijken welke kleuren je gebruikt.
Zorg dat alles van tevoren klaarligt,
dat je er goed bij kan en de kinderen het goed kunnen
zien.

Sta er niet voor als je tekent, maar probeer wat
aan de zijkant te staan.

De tekeningen zijn eenvoudig, het is immers
een schetsbord verhaal.

Let erop dat je *éérst het stukje erbij tekent* en
dán pas *vertelt wat* het is.

Vaak reageren de kinderen er al op als ze zien
wat het wordt.

Je krijgt dan leuke interactie.

*Het woord 'gered' is gemaakt van zgn.
'ladderletters'.*

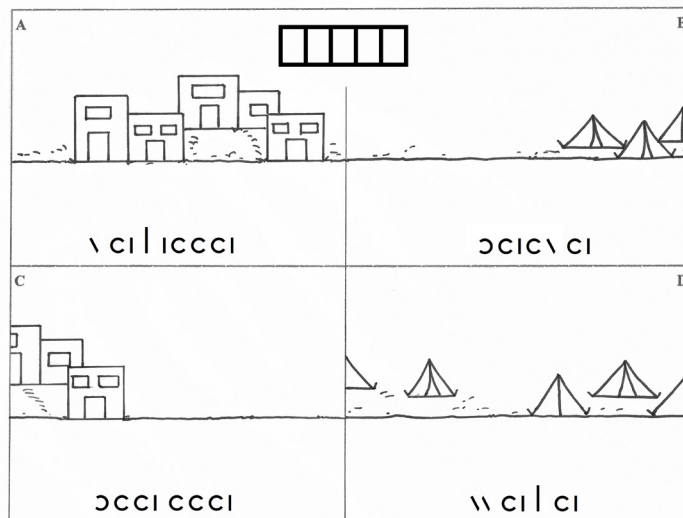
*Van tevoren schilder/teken je een gele balk
met daarin, met rode verf/krijt, de lijnen van de
vakken. De ladderletters maak je tijdens het
verhaal af met rode verf/krijt.*

*Eventueel kun je met dunne potloodlijntjes van
tevoreen aangeven waar de strepen van de let-
ters moeten komen.*

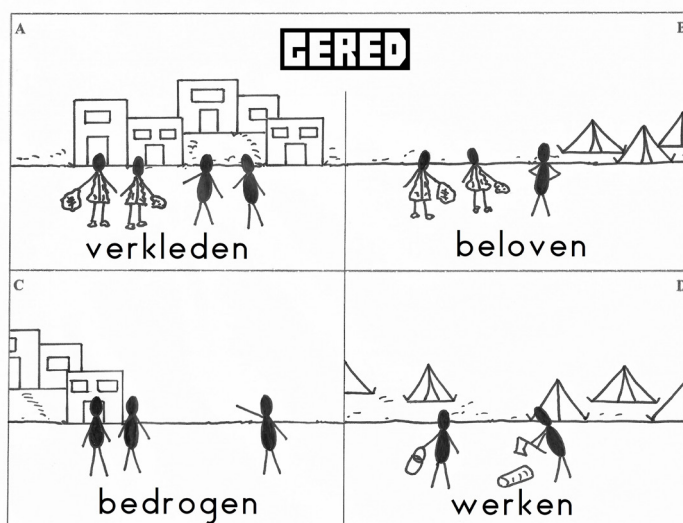
Gebruik 3 verschillende kleuren voor de personen uit dit
verhaal.

Eén voor: De twee Chivwieten die naar Jozua gaan, de
andere Chivwieten, Jozua.

Voorbeeld 1

Voorbeeld 2

Inleiding

Neem een setje verkleedkieren mee en praat hierover
met de kinderen.

De kinderen hebben zich vast wel eens verkleed. Als
dokter of verpleegster, als politieagent of deftige dame
met een jurk en hoge hakken; of als een ridder met een
zwaard en schild. Dan lijkt je opeens iemand anders. In
het bijbelverhaal zijn er ook mensen die zich verkleeden,
luister maar goed of je kunt ontdekken wanneer dat
gedaan wordt.

Kom even terug op de verhalen van de voorafgaande
twee weken: Jericho en Ai.

Het volk Israël mag in het beloofde land wonen, het land
Kanaän, daar wonen nu mensen die de Here God niet
kennen en voor afgodsbeelden bidden. Deze mensen
moet Jozua wegsturen.

Jozua heeft de Israëlieten gezegend en de wetten van Mozes voorgelezen. Zo weten ze hoe ze moeten leven zoals God het fijn vindt.

A

Alle mensen in het land Kanaän hebben gehoord wat er gebeurd is met de sterke stad Jericho en de stad Ai. Ze worden bang van de Israëlieten. Sommige mensen van Kanaän gaan vechten met de Israëlieten. Maar ze verliezen, omdat de Here God de Israëlieten helpt.

(teken de mannen terwijl je verder vertelt) In de stad Gibeon wonen de Chiwvieten. Zij weten dat Jozua over een paar dagen dicht bij hun stad zal komen. Ze weten dat de God van de Israëlieten hen helpt en dat ze zullen verliezen als ze gaan vechten.

‘We moeten slim zijn’, zeggen ze tegen elkaar, ‘We moeten een plan bedenken!’

Dan gaan een paar mannen van de stad zich *(maak het woord ‘verkleed’ af)* verkleeden.

(teken de jassen terwijl je verder vertelt) Ze trekken oude, kapotte, vieze kleren aan. Kleren waar gaten in zitten.

(teken de schoenen terwijl je verder vertelt) Ze trekken oude, kapotte, vieze schoenen aan.

Schoenen waar gaten in zitten.

Ze nemen *(teken het brood)* oud, droog, hard, verkrumeld brood mee.

Ze nemen *(teken de wijnzak)* oude, wijnzakken mee, waar een scheur in zat die ze hebben dichtgenaaid.

Ze zien er vies uit, het lijkt net of ze een heel lange reis hebben gemaakt.

Wat hebben ze zich goed verkleed!

B

Dan gaan ze naar het kamp van de Israëlieten. Het is niet zo ver lopen.

(teken de mannen terwijl je verder vertelt, maar nog zonder jas en schoenen)

De mannen lopen het tentenkamp binnen. Ze doen alsof ze uit een heel ver land komen en een heel lange reis hebben gemaakt.

(teken Jozua) Jozua komt naar hen toelopen.

‘We komen uit een ver land’, zeggen de mannen tegen Jozua, ‘We willen vrede met jullie sluiten.’

‘Maar misschien wonen jullie wel hier in het land Kanaän’, zegt Jozua, ‘Dan mogen wij geen vrede met jullie sluiten en moeten wij jullie wegsturen.’

‘O, nee, meneer’ zegt een van de mannen. ‘Wij komen echt uit een heel ver land, we hebben echt een heel lange reis gemaakt. We hebben gehoord wat jullie God voor jullie heeft gedaan in Egypte en toen jullie op reis waren naar dit land Kanaän. En toen onze koning dit hoorde moesten we naar jullie toegaan om vrede te sluiten.’

‘Ja,’ zegt de andere man, *(teken de kapotte kleren en schoenen terwijl je verder vertelt)* ‘Kijk eens naar onze kleren en naar onze schoenen. Ze zijn helemaal kapot en vies geworden van onze lange reis hiernaartoe.’

‘En kijk eens naar het brood dat we bij ons hebben’, zegt de andere man *(teken het brood)* helemaal oud, droog,

hard en verkrumeld. Het was vers en zacht toen we het meenamen.

‘En kijk eens naar onze wijnzakken’, *(teken de wijnzak)* oud, vies en kapot. Ze waren nieuw toen we ze meenamen.’

En dan doet Jozua iets doms. Hij vergeet aan de Here God te vragen of het wel waar is wat deze mannen zeggen.

Hij gelooft de mannen en zegt: ‘Jullie wonen niet in dit land Kanaän, jullie wonen in een land hier heel ver vandaan. Wij kunnen wel vrienden zijn. Wij zullen jullie nooit kwaad doen. Dat *(maak het woord ‘beloven’ af)* beloven wij. En beloofd is beloofd.’

De mannen kijken elkaar eens aan; haha, hun plan is geluk! En blij gaan ze weer terug naar huis.

C

Drie dagen later is *(teken Jozua)* Jozua met zijn soldaten bij de stad Gibeon.

Als ze willen gaan vechten *(teken de twee mannen terwijl je verder vertelt)* komen daar de mannen aangelopen die zich verkleed hadden.

Ze hebben nu gewone kleren aan.

‘Wat is dát nu!’ roept Jozua, ‘Jullie wonen helemaal niet in een ver land hier vandaan. Jullie wonen in het land Kanaän. Jullie wonen dichtbij! Waarom hebben jullie dit gedaan? Jullie hebben ons *(maak het woord ‘bedrogen’ af)* bedrogen’.

‘We waren bang voor u’, zegt een van de mannen tegen Jozua. ‘Want jullie God heeft gezegd dat het land Kanaän voor jullie is, daarom hebben we tegen u gelogen.’

‘Maar wij zullen jullie knechten zijn, doe maar wat u goed en eerlijk vindt.’

Tja, Jozua begrijpt het. Hij heeft niet goed opgelet. Hij heeft niet aan God gevraagd wat hij moest doen. Hij heeft beloofd dat hij hen geen kwaad zou doen. En beloofd is beloofd.

‘We zullen jullie geen kwaad doen’, zegt Jozua tegen de mannen, ‘Maar jullie moeten voor ons werken.’

D

En zo gebeurt het. *(teken de mannen terwijl je verder vertelt)* De Chiwvieten, de mensen die in Gibeon wonen, moeten voor de Israëlieten *(maak het woord ‘werken’ af)* werken.

Ze moeten elke dag (teken de bijl en het hout) met een bijl het hout hakken dat de Israëlieten nodig hebben.

Ze moeten elke dag *(teken de emmer)* met een emmer water uit de put halen. Net zoveel water als de Israëlieten nodig hebben.

De Chiwvieten doen het en zijn *(maak het ladderwoord ‘gered’ af)* gered.

Auteur: EZD

Slim bedrog?

Inleiding

Daar trap je toch niet in? Kam je haar met deze borstel, dan krijg je prachtige krullen. Trek deze trui aan, dan heb je het nooit meer koud. Er zijn van die dingen die te mooi zijn om echt waar te zijn. Reclames op de televisie of op je telefoon bijvoorbeeld. Trap je erin of niet? Als je echt heel goed nadenkt, dingen checkt van tevoren of er iets langer over nadenkt, trap je er meestal niet in. Maar kijk je snel, denk je er niet zo goed over na, zoek je het niet van tevoren uit, dan kun je zomaar onzin kopen. Als je te snel een beslissing neemt, dan trap je zomaar ergens in.

Bijbelverhaal

Het volk van God, met Jozua als leider, trekt het beloofde land in. Jericho, die grote stad is ingenomen. De stad Ai is verslagen. De inwoners van Kanaän worden bang. Wat als Jozua met zijn mensen hun kant op komt. Zullen ze blijven leven? Zullen hun huizen blijven staan? Wat zal er met hun stad of dorp gebeuren? Wie kan Jozua en zijn volk tegenhouden? De Kanaänieten hebben door dat ze niet tegen zomaar een volk strijden. Jozua en het volk hebben een sterke God die hen aan de overwinning helpt. En wie kan er van deze God winnen? De volken worden bang. Ze zoeken elkaar in het geheim op en bespreken hun situatie. Hoe zullen ze kunnen winnen van Jozua en zijn mannen? Ze maken afspraken, want samen zijn ze sterker.

Dan horen de Chivwieten uit Gibeon wat er gebeurd is met Jericho en Ai. Ze worden zo bang dat ze een list bedenken. De steden waar de Chivwieten wonen liggen ongeveer 10 kilometer bij Jeruzalem vandaan. Ook zij zullen zeker met Jozua te maken gaan krijgen. Jozua en zijn mannen krijgen een steeds groter deel van Kanaän in hun bezit.

De Chivwieten zijn zo bang om verslagen te worden door Jozua dat ze een plan bedenken. Ze bedenken het volgende: een aantal van hun mensen zal oude en versleten kleding aandoen. Hun ezels bepakken ze met oude tassen en hele oude wijnzakken. In deze kleding en met hun ezels zullen ze naar Jozua gaan. Het eten dat ze meenemen is ook heel oud. Ze doen net alsof ze van heel ver komen. Zo reizen ze naar Jozua en zijn mannen toe. Ze wachten niet tot Jozua bij hen komt om met hen te vechten, nee ze pakken het anders aan. Ze gaan naar Jozua toe en zeggen hem dat ze van ver komen en een vredesverdrag met Jozua willen sluiten. Maar Jozua weigert. Hoe weet hij nou of hij de Chivwieten kan vertrouwen?

Maar de Chivwieten houden vol, alstublieft, we willen echt een vredesverdrag. Ze zijn zelfs bereid zich te onderwerpen aan Jozua, dus alles te doen wat hij zegt, als er maar geen oorlog komt.

Jozua vraagt hun dan: Wie zijn jullie en waar komen jullie vandaan? We komen uit een zeer ver land. Ze halen zelfs God erbij, de naam van de HEER, uw God heeft ons hier gebracht. Want tot ons is zijn roem doorgedrongen.

We hebben over Hem gehoord, we weten wat Hij allemaal in Egypte heeft gedaan. We weten wat er al in Kanaän is gebeurd. Daarom zijn we naar u toegekomen. De oudsten en de inwoners van ons land zeiden: 'koop een voedselvoorraad en ga naar Jozua toe. Zeg tegen hem dat we als volk ons aan hem willen onderwerpen en dat we vragen om een vredesverdrag. Kijk maar, dit is ons brood. We hebben het op de dag van ons vertrek uit onze huizen meegenomen, nu is het uitgedroogd en verkruimeld. En kijk naar onze wijnzakken, ze waren nieuw toen we vertrokken. Nu zijn ze gebarsten. Kijk naar onze kleding en onze sandalen, versleten door de lange tocht naar u toe.'

De stamhoofden van Israël pakken wat van het eten, bekijken de reizigers en zien wat de mannen bedoelen. Oud brood, oude zakken, oude kleding, alles door een lange reis.

Maar wat doen Jozua en de mannen van Israël niet? Ze gaan met deze situatie niet naar God. Wat zou God van dit voorstel vinden? Moeten ze een vredesverdrag sluiten of niet? God had gezegd dat ze geen verbond mochten sluiten met volken uit het Beloofde land. Vooral omdat deze mensen eigen goden hadden en God de enige God wil zijn in het Beloofde land.

Jozua sluit een vredesverdrag en belooft de mannen dat hun leven gespaard zal blijven, alle stamhoofden van Israël ook, staan hierachter. Ze beloven het zelfs met een eed.

Drie dagen na het sluiten van het vredesverdrag ontdekt Jozua dat de Chivwieten helemaal niet ver weg wonen, maar juist heel dichtbij. Jozua en zijn mannen waren verder getrokken en kwamen na drie dagen al bij dit volk. Jozua en zijn mannen laten de Chivwieten in leven, ze hadden het immers beloofd en zelfs gezworen. Toch krijgen ze wel een straf voor hun plan, ze moeten voortaan voor heel Israël houthakken en waterputten.

Jozua roept de leiders van de Chivwieten bij zich en vraagt hen waarom ze hen hebben bedrogen. De Chivwieten zijn heel eerlijk als ze antwoord geven. We hoorden steeds weer over uw volk, over Mozes en over uw God. We weten dat u het hele land tot uw bezit moet maken en dat u de inwoners moet uitroeien. We waren doodsbang. Daarom hebben we het gedaan. Maar we zullen vanaf nu doen wat u zegt. Jozua zorgt er voor dat hen niets overkomt en vanaf dat moment zijn de Chivwieten houthakkers en waterputters.

Lees verder op de volgende bladzijde

Jozua is er ingetrapt. Hij heeft al zoveel met het volk meegemaakt, al zoveel gezien en geleerd in de tijden met Mozes. Nu is hij de leider, hij luistert naar God, probeert zich aan alle regels te houden. En toch, toch vergeet hij op een heel belangrijk moment God om hulp en raad te vragen. Jozua heeft te snel ja gezegd, het was te mooi om waar te zijn.

Afsluiting

En wij, wat doen wij als we besluiten moeten nemen?
Hoe gaan wij om met de dingen die God van ons vraagt?
Trappen we zomaar in dingen die te mooi zijn om echt waar te kunnen zijn. Of denken we goed na, vragen we God om hulp?

Auteur: CdG

Leugen en waarheid

Intro

'Niets is wat het lijkt'. Dat zou het thema van vandaag kunnen zijn. Weten jullie bij welk populair tv-programma deze slogan hoort? Juist, bij Wie is de Mol. Er is iemand in het team van spelers die voor de camera ongelooflijk zijn best doet, maar ondertussen op een sneaky manier zorgt dat er zo min mogelijk geld in de prijzenpot terecht komt. Het is voor alle spelers heel lastig om de mol te ontmaskeren. Omdat wij mensen alleen maar de buitenkant zien en horen. Ook de kijkers thuis kunnen meedoen en theorieën op de tactiek van de mol loslaten, maar meestal zitten we er met zijn allen goed naast. En blijf je na de ontknoping ontgoocheld achter.

Dat gevoel moeten de Israëlieten ook gehad hebben in het bijbelverhaal uit Jozua 9. Alleen was het bij hen geen spel. Het gaat om een serieuze misleiding met gevolgen voor het verdere leven. Luister maar.

Bijbelverhaal

Het gaat goed met Israël. De steden Jericho en Ai zijn veroverd. Hun machtige God heeft laten zien dat Hij vecht voor zijn volk. De verhalen van de overwinningen zijn het land door gegaan. Het heeft grote indruk gemaakt op de inwoners van Kanaän. De koningen van de steden in de regio komen in spoedberaad bij elkaar. Ze hebben wel door dat ze binnenkort ook aan de beurt zijn. Israël zal steeds meer land in bezit nemen. Hoe kunnen ze staande blijven tegen zo'n macht? Misschien lukt het als ze samen de vijand tegemoet gaan. Als ze een bondje sluiten. Dat lijkt het beste! Eén stad doet niet mee, Gibeon. De bewoners van deze stad hoorden ook van de verovering van Ai. En ze vermoeden dat Gibeon wel eens de volgende stad zou kunnen zijn die de Israëlieten in bezit nemen. Zij willen daarom niet wachten op de anderen, en moeten zelf een plan trekken. Ze hebben een list bedacht. In hun hoofd is die al helemaal uitgewerkt. Ze sturen een groep afgevaardigden naar Jozua, deze groep moet net doen of ze reizigers van ver zijn. Ze hebben oude kleding aangetrokken en oud voedsel meegenomen. Dit moet hun verhaal geloofwaardig maken.

Op zekere dag komen er mannen bij het kamp te Gilgal aan. Ze zien er verreisd uit, in hun versleten kleren. Ze doen alsof ze een lange reis achter de rug hebben en vertellen dat ze die hele reis gemaakt hebben, omdat ze van de God van Israël hebben gehoord. En ze zijn gekomen om een verbond sluiten. Nu had God aan Israël de regel meegegeven dat ze geen verbond van vrede met volken rondom hen mochten sluiten, omdat God niet wil dat zijn volk besmet zou raken met de heidense invloeden. Met dit in gedachten zijn de Israëlieten wat terughoudend. Er gaat een alarmbelletje rinkelen. Wie zijn jullie en hoe kunnen wij weten dat jullie echt reizigers van ver zijn? Aan Jozua vertellen de Gibeonieten, -zo heten de mannen uit Gibeon-, hun verhaal. Ze spelen het toneelstuk goed. Kijk eens naar onze kleren, nieuw aangetrokken en hier, onze sandalen. Zo goed als versleten. We kunnen ook laten zien wat we bij ons hebben aan

eten en drinken. Het brood was warm toen we het van huis meenamen. En de wijn deden we in nieuwe zakken. Kijk, helemaal uitgedroogd! Er komen scheuren in. De Gibeonieten hebben hun rol goed ingestudeerd. Ze weten wat er in Jericho en Ai is gebeurd, maar daar hebben ze het niet over. Nee, ze vertellen dat ze gehoord hebben wat God gedaan heeft in Egypte. Lang geleden. Ze zwijgen over wat pas gebeurd is bij Jericho en Ai. Dat zou niet slim zijn, want als ze echt van ver komen, kunnen ze dat natuurlijk nog niet weten. Acteertalent hebben ze; van hun gezichten is af te lezen hoe ze onder de indruk zijn. Dat doet wat met Jozua en de oudsten. En als ze dan ook het beschimmelde brood zien, zijn ze overtuigd. Jozua sluit een verbond met de Gibeonieten.

De Bijbel geeft hierop commentaar (vers 14): Maar zij raadpleegden de HEER niet. Dat is ernstig. Alle vorige overwinningen zijn onder Gods leiding tot stand gekomen. En nu laten ze Hem buiten hun beslissingen. Terwijl God degene is die alleen weet wat de waarheid is, gaan ze af op wat ze met eigen ogen zien. Ze zullen er snel achter komen dat ze volledig zijn ingepakt. Niet met vechten, maar met valse vrede. Met vleiende woorden. Met een gerust hart kunnen de Gibeonieten terug naar hun stad. Hun missie is geslaagd. Drie dagen later komt het bedrog al uit. De soldaten van Israël staan voor de poorten van Gibeon en horen tot hun verbazing van het verbond dat gesloten is. Er is zelfs een eed gezworen. Daarbij is de Naam van de God van Israël genoemd. Onmogelijk om dit te verbreken. Onmogelijk om deze stad in te nemen. Het zou de Naam van God schade toebrengen. Dan zou de God van Israël niet meer betrouwbaar zijn. De oudsten van de stad zijn het met Jozua eens. Maar Jozua vraagt wel naar hun bedriegerij. De Gibeonieten ontkennen niet wat ze gedaan hebben. Uit angst is er gehandeld. Ze waren bang voor hun leven. Maar ze willen hun toekomst in de handen van Jozua geven. Hij moet maar zeggen wat hij met hen gaat doen. Ze krijgen een plaats in het midden van Israël. Als houthakkers en waterdragers. Ze mogen werken voor de tabernakel. Zij moeten zorgen dat er altijd hout is voor op het altaar. En er moet altijd genoeg water zijn voor het wasvat en om alle voorwerpen in de tabernakel schoon te maken. De Gibeonieten gaan akkoord, al zijn ze voortaan knechten van Israël. Ze zijn blij dat hun leven gespaard blijft.

Extra Bijbelgedeelte: Psalm 1

In Psalm 1 gaat het erover hoe wij als mensen in het leven willen staan. Gelukkig ben je als je gelooft in de woorden van waarheid. En als je zelf ook oprecht en betrouwbaar bent. Als het echt ja is, wanneer jij ja zegt. Anderen kunnen dan van jou op aan. Dan word je vergeleken met een boom, die aan de waterkant staat. Met wortels die genoeg voedsel hebben om te groeien. Zo'n boom blijft staan, ook als de wind beukt tegen de takken. Zo'n boom verdroogt niet in zomerse hitte en overleeft de strenge wintermaanden. Heel anders is het met mensen die om de waarheid heen draaien, als hun dat goed uitkomt. Die de bijbelwoorden verdraaien.

Of er zelfs de spot mee steken. De Bijbel is duidelijk over deze levensstijl: Dan ben je niet meer als kaf, de dunne schilletjes van het tarwezaad. Het waait weg, bij elk klein zuchtje wind. De wind neemt het mee en je vindt het niet meer terug. Wat een contrast met de mensen van die waarheid geleerd hebben van hun Schepper; vanuit de bijbel. Gelukkig wie dit leert. Waarvoor kies je? Zet het nog eens even naast elkaar. Een sterke gezonde boom, die vruchten draagt, waar anderen in en onder kunnen schuilen? Of schilletjes die veel stof veroorzaken als ze worden weggeblazen, maar die uiteindelijk niet eens meer terug te vinden zijn? Een verschil van waarheid en leugen, van licht en duisternis, van leven en dood.

Creatieve opdracht

Teken een boom zoals geschreven staat in Psalm 1, met daarbij woorden die erbij horen, die je gevonden hebt in de Psalm. Teken ook het kaf, schrijf daarbij welke mensen hiermee vergeleken worden in Psalm 1.

Om over door te praten

1. In het verhaal blijkt dat het lastig het is om scherp te krijgen wat de waarheid is en wat niet. Praat erover... noem voorbeelden.
Wat leer je uit Jozua 9?
Wat vind je van Jozua als leider? Wat doet hij als hij zijn fouten ontdekt?
2. Lees Genesis 9:25 en 26. Noach spreekt hier een profetie uit over zijn zonen. Chams zoon heet Kanaän. Wat wordt er van hem gezegd? De Gibeonieten zijn Kanaänieten. In ons verhaal -nu heel veel jaren later- komt de profetie uit. Zij worden knechten van Israël (nakomelingen van Sem) Wat leren we hiervan? De Gibeonieten komen nog een keer voor in de Bijbel. Lees 2 Samuël 21.
Let vooral op hoe God het voor hen opneemt. Wat leer je hiervan?
3. Schrijf wat dank- en gebedspunten op, vanuit dit verhaal.

Auteur: RE